

การพัฒนาภาคเหนือด้านภาษาจีนเบื้องต้น
สำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ อำเภอคลองลาน
จังหวัดกำแพงเพชร

Basic Chinese for Young Ethnic Tour
Guides Development in Khlong Lan
District, Kamphaeng Phet Province.

บัญชา วัฒนาทัศนีย์¹

Bancha Wattanatadsanee

มาลัยรัตน์ คณิตชยานันท์²

Malairat Kanitchayanun

บุญยнуช โพธิ์อ่วม³

Punyanuch Phouam

Kang, Chiung-Wen⁴

Kang, Chiung-Wen

บทคัดย่อ

อำเภอคลองลาน เป็นพื้นที่ที่มีความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร เนื่องจากมีความหลากหลายของทรัพยากรการท่องเที่ยว ทั้งทางธรรมชาติ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ ที่พร้อมต่อการต้อนรับนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ (2) เพื่อพัฒนาบทเรียนด้านการท่องเที่ยวสำหรับภาคเหนือด้านภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ และ (3) จัดกิจกรรมพร้อมประเมินผลการพัฒนาดังกล่าว ผลการศึกษา พบว่า อำเภอคลอง

^{1,2,3,4} อาจารย์, สาขาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ลาน มีเนื้อที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 61.76 มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติ ศูนย์หัตถกรรมชาวเขา ศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมฯ คลองน้ำไหล ศูนย์วัฒนธรรมชาวเขา น้ำตก และมีกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา จำนวน 6 เผ่า การพัฒนาบทเรียนภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับมัคคุเทศก์น้อยที่เป็นเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ พบว่า สามารถพัฒนาบทเรียนให้สอดคล้องกับแหล่งท่องเที่ยวโดยจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ (1) การทักทาย แนะนำตัว และการสนทนาเบื้องต้น (2) การแนะนำและอธิบายสถานที่ (3) ประโยคคำถามทั่วไปเบื้องต้น และ (4) ตัวเลขและการนับจำนวน ส่วนในด้านการจัดกิจกรรมและประเมินผลนั้น พบว่า มีเยาวชนเข้าร่วมและผ่านกิจกรรม 30 คน มีระดับความพึงพอใจโดยภาพรวม และประเด็นการเป็นมัคคุเทศก์น้อย 4 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการเป็นมัคคุเทศก์น้อย ความรู้ที่ได้รับ ประโยชน์ที่ได้รับ และผลลัพธ์จากการเข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในเกณฑ์ระดับมากทั้งหมด

คำสำคัญ: มัคคุเทศก์น้อย, ภาษาจีน, การท่องเที่ยว, กลุ่มชาติพันธุ์, อำเภอคลองลาน

Abstract

Khlong Lan District is an outstanding area that is well-known in tourist attraction in Kamphaeng Phet Province due to diverse tourism resources namely nature, culture and lifestyles of ethnic group. The purposes of this study were to survey and collect the tourism information toward ethnic group in the area, to develop and evaluate Chinese lesson for young ethnic guide. The findings revealed that Khlong Lan District and 61.76 percent are forests. This area consists of well-known tourist attractions namely Khlong Lan National Park, Hill Tribe Silverware Handicraft Center, Khlong Namlai Cultural Promotion Center, Hill Tribe Cultural Center, Khlong Lan Waterfall and Khlong Namlai Waterfall. Besides, there were six ethnic groups living in the area. The

Chinese lesson for young ethnic tour guides was able to develop four aspects: (1) greeting, self-introduction, basic conversation, (2) storytelling, (3) basic Chinese questions, and (4) counting in Chinese. The overall satisfaction and level in terms of performance, knowledge, useful aspects and outcome of 30 young ethnic tour guides found that they are in high satisfactory levels.

Keywords: Young Guide, Chinese Language, Tourism, Ethnic Group, Klong Lan District

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจที่สำคัญในประเทศไทย มีส่วนทำให้ค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไทยอยู่ที่ประมาณร้อยละ 17.7 ใน พ.ศ. 2559 (ไทยรัฐ ฉบับพิมพ์, 2560) และใน พ.ศ. 2561 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติมากกว่า 38 ล้านคน ทำให้มีรายได้เข้าประเทศมากถึง 2 ล้านล้านบาท ซึ่งเพิ่มมาจากปี พ.ศ. 2557-2560 ที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 24 ล้านคน เป็น 30 ล้านคน 33 ล้านคน 35 ล้านคน ตามลำดับ (กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562; การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2562) โดยนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทยมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ จีน มาเลเซีย เกาหลี ญี่ปุ่น และลาว ในขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่สร้างรายได้ 5 อันดับแรก คือ จีน รัสเซีย สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย และเกาหลี ตามลำดับ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2562)

ปัจจุบันรูปแบบการท่องเที่ยวได้ปรับเปลี่ยนไปหลายแนวทาง นอกเหนือจากการท่องเที่ยวตามประเพณีนิยมที่ทำกันมายาวนานจากการนิยมไปเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวที่รู้จักคุ้นเคยกันดี เปลี่ยนมาเป็นการท่องเที่ยวทางเลือกที่จำเพาะเจาะจงมากขึ้น มีชุมชนเล็ก ๆ มากมายที่เปิดตัวเองเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ด้วยเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น (MGR Online, 2551) ทั้งนี้ การสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวนั้น เป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้และทราบข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว โดยปัจจุบันการ

ท่องเที่ยวโดยชุมชน ไม่ได้มีลักษณะจำเพาะไว้แก่นักท่องเที่ยวในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวต่างชาติอีกด้วย โดยมีคัคเทศก์ หรือ ผู้ชี้นำ ผู้ชี้ทาง เป็นบุคคลสำคัญในการนำเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีหน้าที่เป็นผู้นำนักท่องเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับสถานที่หรือบุคคลใด โดยได้รับค่าตอบแทน รวมถึงเป็นผู้อำนวยการความสะอาดด้านต่าง ๆ เช่น การเดินทาง ที่พัก อาหาร และเครื่องดื่ม การซื้อของที่ระลึก ตลอดจนความปลอดภัยทั้งร่างกายและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ ยังมีคัคเทศก์น้อยหมายถึงกลุ่มของเยาวชนที่ทำหน้าที่นำเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2563)

อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร เป็นอำเภอที่มีความโดดเด่นทางด้าน การท่องเที่ยว เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทาง ธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ แต่ยังคง ขาดกระบวนการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ รวมทั้งยังขาดบุคลากรในการนำเที่ยวสำหรับ นักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเฉพาะชาวจีนที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นที่มาและความสำคัญของการศึกษานี้ โดยมีเป้าหมายเพื่อสำรวจภาคสนาม เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและกลุ่มชาติพันธุ์ในอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร เมื่อได้ข้อมูลแล้วจึงดำเนินการพัฒนาบทเรียนภาษาจีนเบื้องต้น สำหรับมัคัคเทศก์ที่เป็นเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ในอำเภอคลองลาน จังหวัด กำแพงเพชร พร้อมทั้งจัดกิจกรรมและประเมินผลการพัฒนา อันจะนำไปสู่การ สนับสนุนการท่องเที่ยวในพื้นที่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

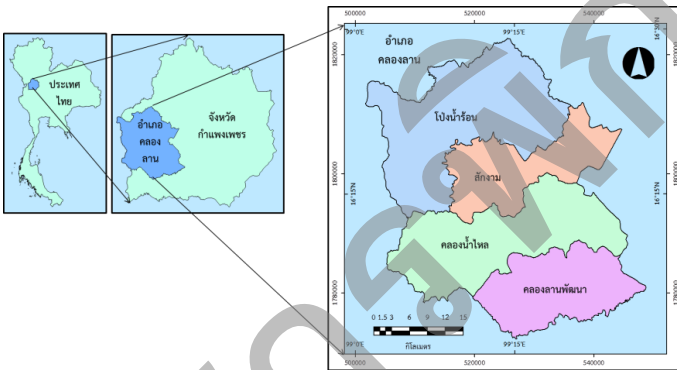
1. เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและกลุ่มชาติพันธุ์ ในอำเภอ คลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อพัฒนาบทเรียนภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับมัคัคเทศก์ที่เป็นเยาวชน กลุ่มชาติพันธุ์ในอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

3. เพื่อประเมินผลการพัฒนามัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

ขอบเขตของการวิจัย

1. พื้นที่ศึกษา

พื้นที่ศึกษา คือ อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร มีเนื้อที่รวม 1,635.86 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,022,412 ไร่ โดยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 61.76 ของพื้นที่ทั้งหมด ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 พื้นที่ศึกษา

ที่มา: การจัดทำแผนที่, 2563.

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ เยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ ในอำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 30 คน

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

3.1 สํารวจภาคสนามเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและกลุ่มชาติพันธุ์ ในอำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีข้อมูลในการจัดเก็บรวบรวม ประกอบด้วย

- 3.1.1 ข้อมูลสภาพพื้นที่โดยทั่วไป และบริบทชุมชน
- 3.1.2 ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว
- 3.1.3 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์

3.2 พัฒนาบทเรียนด้านการท่องเที่ยวสำหรับมัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์

3.3 จัดกิจกรรมการพัฒนามัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน 2 ครั้ง เพื่อสร้างกิจกรรมในการฝึกมัคคุเทศก์น้อย และทดสอบใช้กิจกรรมมัคคุเทศก์น้อยในพื้นที่จริง

3.4 ประเมินผลการพัฒนามัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การสำรวจภาคสนามเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและกลุ่มชาติพันธุ์ ในอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร มีขั้นตอน ดังนี้

1.1 วางแผนการสำรวจภาคสนามเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและกลุ่มชาติพันธุ์ ในอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

1.2 จัดทำแบบสำรวจข้อมูลภาคสนามด้านแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแผนที่ฐานที่ใช้ในการสำรวจภาคสนาม และแผนที่เฉพาะเรื่องเพื่อการนำเสนอข้อมูลเชิงพื้นที่

1.3 ลงสำรวจภาคสนามเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและกลุ่มชาติพันธุ์

1.4 วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำแผนที่เพื่อการเผยแพร่

1.5 บันทึกและสรุปผลการศึกษา

2. การพัฒนาบทเรียนด้านการท่องเที่ยวสำหรับมัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร มีขั้นตอน ดังนี้

2.1 วางแผนการพัฒนาบทเรียนด้านการท่องเที่ยวสำหรับมัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์

2.2 พัฒนาบทเรียนด้านการท่องเที่ยวสำหรับมัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์

2.3 จัดพิมพ์บทเรียนด้านการท่องเที่ยวสำหรับมัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์

2.4 บันทึกและสรุปผลการศึกษา

3. การจัดกิจกรรมและประเมินผลการพัฒนามัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร มีขั้นตอน ดังนี้

3.1 วางแผนการจัดกิจกรรมการพัฒนามัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์

3.2 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการพัฒนามัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์

3.3 จัดกิจกรรมการพัฒนามัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ โดยที่

ครั้งที่ 1 จัดขึ้นในวันที่ 20-23 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 ณ ศูนย์ประชุมพัฒนาราชวรพื้นที่สูง ตำบลคลองลานพัฒนา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

ครั้งที่ 2 จัดขึ้นในวันที่ 30 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2561 ถึง 1 กรกฎาคม 2561 และวันที่ 7-8 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2561 ณ ศูนย์ประชุมพัฒนาราชวรพื้นที่สูงจังหวัดกำแพงเพชร น้ำตกคลองลาน และน้ำตกคลองน้ำไหล

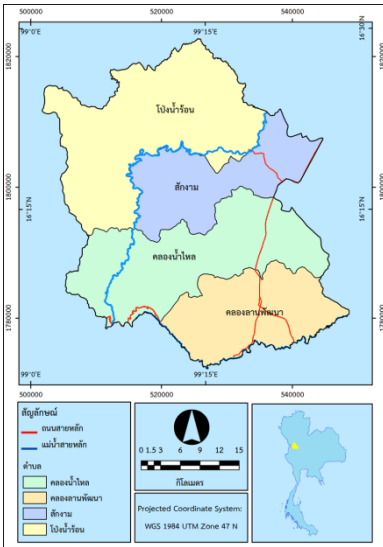
3.4 ประเมินผลการพัฒนามัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร จากผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 30 คน (เฉพาะผู้เข้าร่วมกิจกรรมและผ่านกิจกรรมทั้งสองครั้ง) โดยมีขั้นตอน ประกอบด้วย ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประเมินผลกิจกรรม รวบรวมข้อมูลจากแบบประเมิน กรอกค่าคะแนนและข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้านการวิเคราะห์ข้อมูล รวมค่าคะแนนในแต่ละประเด็น พร้อมหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นประเมินผลข้อมูลความพึงพอใจเชิงปริมาณและแปลผล โดยใช้เกณฑ์การใช้ขอบเขตที่แท้จริง (exact limits)

3.5 บันทึกลงและสรุปผลการศึกษา

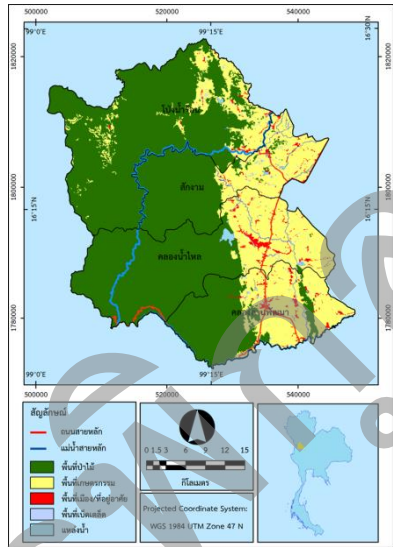
ผลการวิจัย

การสำรวจภาคสนามเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและกลุ่มชาติพันธุ์ ในอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า อำเภอคลองลาน มีเนื้อที่รวม 1,635.86 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,022,412 ไร่ โดยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าไม้รวม 1,010.31 ตารางกิโลเมตร หรือ 631,441 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 61.76 ของพื้นที่ทั้งหมด ซึ่งอยู่ทางด้านฝั่งตะวันตกของอำเภอ ส่วนพื้นที่ฝั่งตะวันออกของอำเภอจะเป็นพื้นที่เกษตรกรรม โดยอำเภอคลองลานมีระดับความสูงของพื้นที่ตั้งแต่ระดับทะเลปานกลาง จนถึง 1,944 เมตร จากระดับทะเลปานกลาง

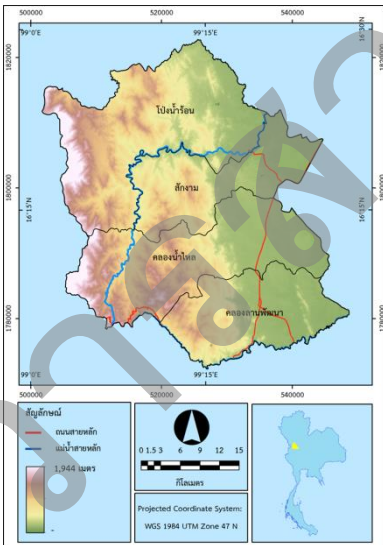
อำเภอคลองลาน แบ่งการปกครองออกเป็น 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลคลองน้ำไหล ตำบลโป่งน้ำร้อน ตำบลคลองลานพัฒนา และตำบลสังขาม มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติคลองลาน ศูนย์หัตถกรรมเครื่องเงินชาวเขา ศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมฯ คลองน้ำไหล ศูนย์วัฒนธรรมชาวเขา น้ำตกคลองลาน และน้ำตกคลองน้ำไหล มีกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา จำนวน 6 เผ่า อันได้แก่ ชนเผ่าม้ง ชนเผ่าอ้าวเมี่ยน (เย้า) ชนเผ่าลีซอ (ลีซู) ชนเผ่าลาหู่ซี (แม้ว) ชนเผ่าปากกะญอ (กระเหรี่ยง) และชนเผ่าลัวะ (ดังภาพที่ 2-5)

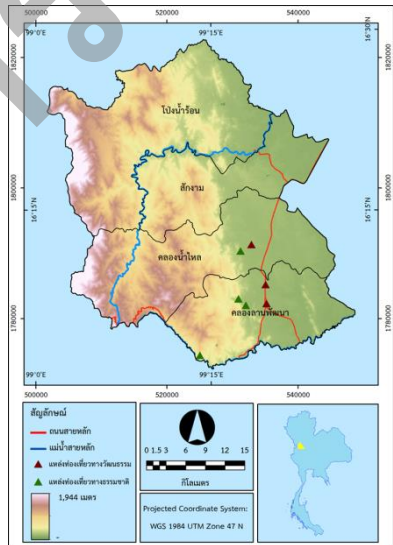
ภาพที่ 2 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา

ภาพที่ 3 การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ภาพที่ 4 ระดับความสูงของพื้นที่

ภาพที่ 5 แหล่งท่องเที่ยว

ที่มา: การจัดทำแผนที่, 2563.

การพัฒนาบทเรียนด้านการท่องเที่ยวสำหรับมัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้น สำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

การศึกษาในส่วนนี้ พบว่า สามารถพัฒนาบทเรียนได้ 1 หลักสูตร ซึ่งเป็นหลักสูตรระดับเบื้องต้น เนื่องจากเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมยังไม่มีพื้นฐานในการเรียนภาษาจีน ทั้งนี้ ประเด็นสำคัญของหลักสูตรมีเนื้อหา ประกอบด้วย

1. การทักทาย การแนะนำตัว และการสนทนาเบื้องต้น
2. การบอกชื่อและอธิบายสถานที่
3. ประโยคคำถามทั่วไปเบื้องต้น
4. ตัวเลขและการนับจำนวน

โดยที่ บทเรียนด้านการทักทาย การแนะนำตัว และการสนทนาเบื้องต้น เป็นบทเรียนที่เน้นกระบวนการเริ่มต้นของการมีปฏิสัมพันธ์ของมัคคุเทศก์น้อยกับนักท่องเที่ยวชาวจีน มีตัวอย่าง เช่น

A: 你好! (สวัสดีครับ/ค่ะ)

B: 你好! (สวัสดีครับ/ค่ะ)

A: 你叫什么名字? (คุณชื่ออะไรคะ?)

B: 我叫 Nadech, 你呢? (ผมชื่อ นเดช ครับ คุณล่ะครับ?)

A: 我叫 Yaya。很高兴认识你!

(ฉันชื่อ ยาย่าคะ ยินดีที่ได้รู้จักค่ะ)

B: 我也很高兴认识你。(ผมก็ยินดีที่ได้รู้จักเช่นกันครับ)

บทเรียนด้านการบอกชื่อและอธิบายสถานที่ เป็นบทเรียนที่เน้นกระบวนการแนะนำและพรรณนาเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว การแสดงถึงความโดดเด่น เอกลักษณ์ ความสวยงาม และความน่าดึงดูดใจของนักท่องเที่ยว มีตัวอย่าง เช่น

A: 这是哪里? (ที่นี่ที่ไหนครับ)

B: 这是空兰瀑布。(ที่นี่ คือน้ำตกคลองลานค่ะ)

A: 这里很漂亮。(ที่นี่ สวยมากครับ)

B: 对! 这里又漂亮又安静。(ใช่ ที่นี่ทั้งสวยทั้งสงบ)

A: 这里有什么? (ที่นี่ มีอะไรบ้างครับ)

B: 这里有宾馆, 打帐篷, 咖啡店。

(ที่นี่ มีโรงแรม กางเต็นท์ ร้านกาแฟ)

A: 很好! 我们可以做什么?

(ดีมากเลย พวกเราสามารถทำอะไรได้บ้างครับ?)

B: 你们可以游泳, 休息休息!

(พวกคุณสามารถพักผ่อนหย่อนใจ เล่นน้ำได้ค่ะ)

บทเรียนประโยคคำถามทั่วไปเบื้องต้น เป็นบทเรียนที่เน้นปฏิสัมพันธ์ของภาคีเทศก์น้อยกับนักท่องเที่ยวชาวจีนระหว่างการท่องเที่ยว เน้นการบรรยายสถานที่ท่องเที่ยว การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การให้ความรู้กับนักท่องเที่ยว มีตัวอย่าง เช่น

A: 你买什么? (คุณจะซื้ออะไรครับ?)

B: 我买衣服。这是什么衣服?

(ฉันจะซื้อเสื้อผ้าค่ะ นี่เป็นเสื้ออะไรคะ?)

A: 这是苗族衣服。(นี่เป็นเสื้อของชาวม้งครับ)

B: 他们的衣服很漂亮。

(เสื้อผ้าของพวกเขาสวยมากเลยค่ะ)

A: 这是他们的手工艺品。(นี่เป็นงานฝีมือของพวกเขาครับ)

B: 很不错! (ใช้ได้เลยค่ะ/ฝีมือไม่เลวนะคะ)

A: 你要吃什么? (คุณต้องการกินอะไรคะ?)

B: 我要吃面条。(ผมต้องการกินก๋วยเตี๋ยวครับ)

A: 你要喝什么? (คุณต้องการดื่มอะไรคะ?)

B: 我要喝咖啡。(ผมต้องการดื่มกาแฟครับ)

A: 他呢? (เขาละคะ?)

B: 他要喝可口可乐。(เขาต้องการดื่มโค้กครับ)

บทเรียนเกี่ยวกับตัวเลขและการนับจำนวน เป็นบทเรียนที่เน้นการฝึกคำศัพท์เกี่ยวกับตัวเลขและการนับจำนวน ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่จะพบในชีวิตประจำวัน เช่น การถามราคาสินค้า การบอกระยะทาง การบอกวันเวลา เป็นต้น มีตัวอย่าง เช่น

A: 请问, 这个纪念品多少钱?

(ขอถามหน่อยค่ะ ของที่ระลึกชิ้นนี้ราคาเท่าไรคะ?)

B: 十五块泰铢。(15 บาทครับ)

A: 这件衣服多少钱? (เสื้อตัวนี้ราคาเท่าไรคะ?)

B: 这件衣服九十九块泰铢。

(เสื้อตัวนี้ราคา 99 บาทครับ)

A: 我要去空兰瀑布, 远吗

(ฉันต้องการไปที่น้ำตกคลองลาน ไกลมั๊ยคะ?)

B: 不远, 40 公里。(ไม่ไกล 40 กม. ครับ)

A: 要开车多长时间? (ใช้เวลาขับรถนานแค่ไหนคะ?)

B: 30 分钟就到。(30 นาที ก็ถึงแล้วครับ)

ข้อความบทเรียนดังที่กล่าวไว้ข้างต้น สามารถนำมาประกอบกันเป็นการอธิบายแหล่งท่องเที่ยวของมณฑลกุ้ยโจวด้านภาษาจีนตามสถานการณ์จริง ได้ดังตัวอย่างข้างล่างนี้

“空兰县是甘烹碧府最多的少数民族。有苗族，瑶族，拉祜族，傣傣族，克伦族。有很多好吃的东西，还有旅游景点叫“空兰瀑布”，高100米，瀑布很漂亮，水很清，可以看到鱼。这里也有宾馆，也有咖啡店，东西很好吃。你们可以来空兰玩，我们很欢迎你们！”

“อำเภอคลองลาน เป็นอำเภอที่มีชนเผ่าอาศัยมากที่สุดของจังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ เผ่าม้ง เย้า ลาหู่ กะเหรี่ยง (ปกากะยอ) ลีซอ เป็นต้น มีของอร่อยน่ากินมากมาย และมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าเที่ยว คือ น้ำตกคลองลาน มีความสูง 100 เมตร เป็นน้ำตกที่สวยงาม น้ำใส สามารถมองเห็นปลา ที่นี่ยังมีที่พัก ร้านอาหาร ของอร่อยมากมาย ยินดีต้อนรับทุกท่าน มาเที่ยวคลองลานกันนะครับ/คะ ”

ผลการวิจัยด้านการจัดกิจกรรมและประเมินผลการพัฒนามัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

การจัดกิจกรรมนี้มีผู้เข้าร่วมอบรมรวมจำนวน 80 คน จัดขึ้น 2 ครั้ง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ครั้งที่ 1 จัดขึ้นในวันที่ 20-23 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 ณ ศูนย์ประชุมพัฒนาราชภัฏพื้นที่สูง ตำบลคลองลานพัฒนา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 50 ราย

ครั้งที่ 2 จัดขึ้นในวันที่ 30 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2561 ถึง 1 กรกฎาคม 2561 และวันที่ 7-8 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2561 ณ ศูนย์ประชุมพัฒนาราชภัฏพื้นที่สูงจังหวัดกำแพงเพชร น้ำตกคลองลาน และน้ำตกคลองน้ำไหล มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 30 คน

การประเมินผลความพึงพอใจในการพัฒนามัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับเยาวชนชนกลุ่มชาติพันธุ์ อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 30 คน (เฉพาะกลุ่มเยาวชนที่ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมทั้งสองครั้ง) พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 76.67) เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 56.67) เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง ร้อยละ 20.00 เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ปกากะญอ ร้อยละ 20.00 และเป็นกลุ่มชาวไทย ร้อยละ 60.00

ทั้งนี้ ผลการประเมิน พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.06) โดยที่ประเด็นด้านระดับความพึงพอใจด้านวิทยากรมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ด้านสถานที่ระดับมาก ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ระดับมากถึงมากที่สุด ด้านความรู้ความเข้าใจหลังการอบรมระดับมาก และด้านการนำความรู้ไปใช้หลังการอบรมระดับมากถึงมากที่สุด ส่วนในประเด็นด้านความพึงพอใจด้านการเป็นมัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้นจากการตรวจวัด 5 ประเด็น พบว่า ทั้งด้านความสามารถในการเป็นมัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้น ความรู้ที่ได้รับ ประโยชน์ที่ได้รับ และผลลัพธ์จากการเข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจระดับมาก ทุกประเด็น ชี้วัด ดังตาราง 1

ตาราง 1 ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมมัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
ระดับความพึงพอใจด้านวิทยาการ			
1. การเตรียมตัวและความพร้อมของวิทยาการ	4.53	0.57	มากที่สุด
2. การถ่ายทอดของวิทยาการ	4.60	0.56	มากที่สุด
3. สามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและตรงประเด็น	4.50	0.68	มาก
4. ใช้ภาษาที่เหมาะสม และเข้าใจง่าย	4.53	0.57	มากที่สุด
5. การตอบคำถามของวิทยาการ	4.43	0.68	มาก
6. เอกสารประกอบการบรรยายเหมาะสม	4.63	0.56	มากที่สุด
ระดับความพึงพอใจด้านสถานที่			
1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม	4.47	0.51	มาก
2. ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์	4.47	0.68	มาก
3. ระยะเวลาในการอบรม	4.57	0.57	มากที่สุด
ระดับความพึงพอใจด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่			
1. การบริการของเจ้าหน้าที่	4.40	0.56	มาก
2. การประสานงานของเจ้าหน้าที่	4.43	0.63	มาก
3. การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่	4.53	0.51	มากที่สุด
4. การให้คำแนะนำ หรือตอบข้อซักถามของเจ้าหน้าที่	4.63	0.56	มากที่สุด
ระดับความพึงพอใจด้านความรู้ความเข้าใจหลังการอบรม			
1. สามารถบอกประโยชน์ของกิจกรรมได้	4.47	0.57	มาก
2. สามารถบอกข้อดีของกิจกรรมได้	4.57	0.63	มากที่สุด
3. สามารถอธิบายรายละเอียดของกิจกรรมได้	4.53	0.73	มากที่สุด
4. สามารถจัดระบบความคิดและพัฒนางานอย่างเป็นระบบ	4.43	0.68	มาก
5. สามารถทำงานเป็นทีม และปรับตัวในการทำงานได้	4.33	0.71	มาก
ระดับความพึงพอใจด้านการนำความรู้ไปใช้หลังการอบรม			
1. สามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้	4.53	0.63	มากที่สุด
2. สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดแก่ชุมชนได้	4.50	0.63	มาก
3. สามารถให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานได้	4.33	0.66	มาก
4. มีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้	4.57	0.63	มากที่สุด
ระดับความพึงพอใจด้านการเป็นมัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้น			
1. ความสามารถในการเป็นมัคคุเทศก์น้อย	4.22	0.85	มาก

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	การ แปลผล
2. ความรู้ที่ได้รับจากการเป็นมัคคุเทศก์น้อย	4.15	0.65	มาก
3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นมัคคุเทศก์น้อย	4.37	0.63	มาก
4. ผลลัพธ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมมัคคุเทศก์น้อย	4.02	0.54	มาก
ความพึงพอใจในภาพรวม	4.48	0.06	มาก

การอภิปรายผล

งานวิจัยนี้มีกระบวนการวิธีที่สอดคล้องกับการศึกษาของจุฑาทิพย์ สุทธิเทพ (2559, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาเยาวชนมัคคุเทศก์หรือมัคคุเทศก์น้อยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นของเยาวชน ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้วิธีการแบบมีส่วนร่วมมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทและศักยภาพในการพัฒนามัคคุเทศก์น้อย ศึกษาและสร้างการเรียนรู้ให้กับเยาวชน และสร้างแนวทางการนำชมแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน โดยมุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน มีการสำรวจแหล่งท่องเที่ยว การฝึกอบรม และการฝึกปฏิบัติการเป็นมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยว

ในการพัฒนาบทเรียนหรือหลักสูตรนั้น ควรมีการวางแผนและเขียนหลักสูตรให้ชัดเจน ประกอบด้วย (1) หลักการ (2) จุดมุ่งหมาย (3) โครงสร้าง (4) ขอบข่ายเนื้อหา (5) กิจกรรมในการฝึกอบรม (6) สื่อประกอบการฝึกอบรม (7) ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม (8) เอกสารประกอบการฝึกอบรมสำหรับวิทยากร เอกสารประกอบการฝึกอบรมสำหรับมัคคุเทศก์น้อย (9) การวัดและประเมินผล และ (10) แผนการจัดการฝึกอบรม อีกทั้ง ควรมีการวัดผลก่อนและหลังการใช้หลักสูตร โดยกระบวนการทางสถิติ ดังการศึกษาของโกสิน สะตะ ประยูร วงศ์จันทร์ และ จิตติศักดิ์ เวชกามา (2559) มจรุดา เอี่ยมสุภา (2558) จันทร์ โกศล อมรรัตน์ วัฒนาธวารินทร์ แก้วอุไร และ อังคณา อ่อนธานี (2556) ไศภิชฐ์ ศรีสัตตะรัตนามาศ (2551) อย่างไรก็ตามเนื่องจากการพัฒนาบทเรียนนี้ เป็นหลักสูตรระยะสั้น และผู้เรียนไม่มีพื้นฐานในด้านของภาษาจีนมาก่อน การศึกษาจึงไม่ครอบคลุมเนื้อหาดังกล่าว

ทั้งนี้ การพัฒนามัคคุเทศก์น้อย นอกจากจะทำให้เกิดบุคลากรในการนำเที่ยวชุมชนท้องถิ่น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดทักษะ พัฒนาตัวเอง ศึกษาเรียนรู้จากประสบการณ์จริง รวมทั้งรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุดแล้ว ยังปลูกฝังให้กลุ่มเยาวชนมีความรักและหวงแหน ทรัพยากรทางธรรมชาติ ประเพณี และวัฒนธรรมของตนอีกด้วย ดังผลการจัดกิจกรรมของอุทยานหลวงราชพฤกษ์ (2563)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยใช้ประโยชน์

1. สามารถประยุกต์ใช้บทเรียนด้านการท่องเที่ยวสำหรับมัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่อื่น ๆ ได้
2. สามารถใช้ผลการสำรวจภาคสนามเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและกลุ่มชาติพันธุ์ ในอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร เป็นแนวทางในการวางแผนเชิงพื้นที่ด้านการท่องเที่ยวของอำเภอได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการเพิ่มเวลาในการพัฒนามัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ หรือการพัฒนามัคคุเทศก์น้อยด้านอื่น ๆ เนื่องจากกรณีเวลาที่จำกัด ทำให้เกิดปัญหาด้านการเรียนรู้ และจดจำเนื่องจากมีเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรม ไม่มีพื้นฐานด้านภาษาจีนมาก่อน
2. ควรสนับสนุนให้มีการพัฒนามัคคุเทศก์น้อยด้านภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์อย่างต่อเนื่อง และเพิ่มระดับของบทเรียนที่มากขึ้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น

บรรณานุกรม

กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2562). สถิตินักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาไทย. สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2562, จาก <http://tourism.go.th/index.php?mod=>

- WebTourism &file=details&dID=7&cID=276&dcID=23044
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2562). สถิตินักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาไทย. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2562, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_download.php?Rpt=nmt.
- โกสิน สตะ ประยูร วงศ์จันทร์ และ จิตติศักดิ์ เวชกามา. (2559). การพัฒนากิจกรรมฝึกรบมัคคุเทศก์สิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**, 10(1), 7-24.
- จันทร์ โทศล อมรรัตน์ วัฒนธรร วารัตน์ แก้วอุไร และ อังคณา อ่อนธานี. (2556). การพัฒนาหลักสูตรฝึกรบมัคคุเทศก์สอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการการจัดการความรู้ เพื่อพัฒนาสมรรถนะจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ท้องถิ่น. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์**, 15(4), 33-44.
- จุฑาทิพย์ สุทธิเทพ. (2559). การพัฒนายุวมัคคุเทศก์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นของเยาวชนตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ไทยรัฐฉบับพิมพ์. (2560). ปี 59 ทำเงินเข้าไทยกระเปาะตุ้ง! รัฐปลื้มตัวเลขท่องเที่ยวสวยหรู. 17 กุมภาพันธ์ 2560.
- มจรดา เอี่ยมสุภา. (2558). การพัฒนาหลักสูตรฝึกรบมัคคุเทศก์ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสำหรับมัคคุเทศก์น้อยในจังหวัดสิงห์บุรี. ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. (2563). ความหมาย ประเภท หน้าที่ และความรับผิดชอบของมัคคุเทศก์. สืบค้นเมื่อ 6 มีนาคม 2563, จาก http://www.elfhs.ssru.ac.th/chantouch_wa/pluginfile.php/438/block_html/content/.

- โคธิษฐ์ ศรีสัตตะรัตนมาศ. (2551). การสร้างและทดลองใช้หลักสูตร
ฝึกอบรมสิ่งแวดล้อมศึกษาสำหรับยุวมัคคุเทศก์เพื่อการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน. ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา. มหาวิทยาลัยมหิดล.
อุทยานหลวงราชพฤกษ์. (2563). โครงการ “มัคคุเทศก์น้อย (RPR
AMBASSADOR)”. สืบค้นเมื่อ 8 มีนาคม 2563, จาก http://www.royalparkrajapruek.org/news/news_detail?newsid=154.
MGR Online. (2551). “การท่องเที่ยวชุมชน” บนทางเลือก-ทางรอด. 23
ตุลาคม 2551.